

L'espai existeix. El desig també. El coratge de moure's que no manqui. Si existeix és perquè cada dia hi ha mitges maratons als gimnasos, piscines, passeigs...

Cada dia hi ha moltes dones que creuen que ha arribat l'hora de deixar-ho tot, tancar la caseta: agafar la bossa o la motxilla i sortir a trobar l'espai on el seu cos i el seu cor podran gaudir per una bona estona de fer esport. L'esport que més agrada o el que més convé.

Que bé, que bé! Som afortunades perquè entenem que el més valuós és la salut i les ganes vigoroses de tirar endavant. El banyador, el "gorro", els taps per les orelles, les ulleres, les

sabatilles, la tovallola i el que calgui per fer el nostre petit torneig. La piscina està calenteta avui, l'altre dia no ho estava tan. Ara toca anar amunt i avall, moure't, fer exercici, sentir-te lliure i sobretot sentir-te viva.

Als vestidors s'escolten converses de tot. Entre totes formem una mica el joc dels disbarats: les noies que es preparen per la natació sincronitzada, les que vénen de córrer i calculen els segons exactes, les de fitness molt suades i les eternes atletes de tot... Quina sana enveja. Però sempre el que és més valuós és l'esport de la superació d'un mateix. Les rialles, els crits, les converses i els sons dels mòbils, reboten dins l'espai amb tota l'alegria.

Les dutxes són una autèntica lliçó de vida: les nenes, les noies, les mares joves, les àvies o no, compartim el gran ventall de la naturalesa.

Reflexionar com els nostres cossos van canviant és un mirall d'humilitat excel·lent. Ara, juntament amb els atracius tatuatges compartim el món, el món de totes. Som com som i cal aprendre serenament.

Quin plaer sentir-te bé. Tornar a casa sense aplaudiments però amb l'esperit content. Hem fet la nostra Mitja Marató i l'hem guanyat. I demà o demà passat hi tornarem, perquè l'espai ens crida.

Aquestes gestes són el reflex també de la força del dia a dia de les dones

treballadores. La dona que sap tirar endavant la seva pròpia persona, fer-se àgil i avançar-se al temps, als anys que passen i que tantes vegades fins i tot corren massa de pressa.

Mentrestant l'espai d'ioga espera i rau silencios. La filosofia hindú hi és. Moviment i consciència. Estiraments, respiracions, sensacions i vibracions per enaltir el teu ésser.

Davant tanta bellesa i ganes de milloraments personals xoquem un dia sí i l'altre també amb les lluites del poder. L'esport favorit d'uns "senyors i senyores" que omplen el seu espai (l'espai de tots) amb curses esquizofrèniques cap al deteriorament de l'espècie humana.

Salvador ESTANY I BASSA

CARTAS A MI AMIGO MADRILEÑO

Querido amigo: No recuerdo si en alguna ocasión te hablé de mi admirado político y escritor castellano Dionisio Ridruejo Jiménez. Falleció en Madrid pocos meses antes de que muriera el dictador Francisco Franco, al que se había unido cuarenta años atrás en la terrible insurrección armada que derrotó a la legítima II República española. Fue un auténtico falangista de alto rango estatal que, "cargado de prejuicios nacionalistas", según confesó más tarde, luchó como voluntario soldado raso junto al ejército alemán contra el comunismo ruso. Por venerar religiosamente a quienes como él evolucionaron merced a una profunda autocritica, me ha venido a la memoria su noble introspección ejemplar leyendo a un articulista que empezaba textualmente así su reciente columna en mi periódico favorito: "La desatención por la literatura catalana en su lengua es grave en Madrid -aunque no tanto como fue- y donde primero se nota es en las librerías. A esta ignorancia estúpida la llaman algunos patriotismo, lo que daría la razón a mis amigos catalanes más ofendidos y extrañados."

Escrito de 1973 que no deja de ser actual por desgracia -posiblemente más benigno que el que ofrecería hoy- y que seguía a otros similares de sus etapas anteriores. No es muy de extrañar, pues, que siendo director general de Propaganda entrase en la exhausta Barcelona de enero de 1939 con sus camiones repletos de libros y folletos en idioma catalán. Decidido intento arrancado de cuajo por la superior autoridad gubernativa que empezó a prohibirlo y a saquear mi país "por derecho de conquista". Expresión pública que exclamó hace pocos años el novelista Torrente Ballester, antiguo camarada suyo, refiriéndose a los hurtados y no del todo devueltos *papeles de Salamanca*. Poco días después, enfermo y decepcionado por el trato infringido a los vencidos, se curaba en el Montseny, empezaba a ahondar en su relación con mi gente y aprendía mi lenguaje.

Menos debería sorprender que, junto a su esposa Glòria de Ros Ribas, tradujera acertadamente *El quadern gris*, una de las

magnas obras de Josep Pla, del cual su paisano Salvador Espriu (hogaño celebramos el centenario de su nacimiento) dijo algo así: "Si no lo presentan al Premio Nobel como se merece, ellos se lo perderán", pese a sus diferencias y a que el austero autor del poema sociopolítico *La pell de brau* (La piel de toro, referida a nuestra península), había sido propuesto para este galardón universal, pero vetado por el Estado por no escribir en castellano. *El cuaderno gris* ha sido recién editado, beneficiándose de una revisión sobre el original manuscrito del ampurdanés, ya que la pareja había trabajado con una edición catalana que, en algunos casos, impedía una traducción mejor. Supe del soriano leyendo a distintos autores que lo elogiaban y también por sus poemas, de formalismo clásico dentro de la llamada generación del 36. Posteriormente más, por la lectura de *Casi unas memorias*, recopilación de textos suyos en prosa realizada eligiéndolos y ordenándolos como si de una obra memorialista integral se tratara, aunque lo es en mayor parte (2007, 1ª edición. Ediciones Península. Barcelona. Reedición mejorada y ampliada de un compendio anterior).

Gracias a este libro, que siempre recomiendo, no sólo es posible saber cómo era el autor mesetario y saborear su gran sinceridad de estilo ágil, rico y ameno. Se revela, además de un espíritu noble y abierto -a veces tal vez ingenuo y de personaje preferido por el cineasta John Huston-, una serie de datos históricos puntuales o panorámicos de las Españas. Principalmente de claroscuros detallados y tensiones dentro de la variopinta conspiración política y militar anti-republicana. Así como episodios y dinámicas de la Dictadura que se desconocen, distorsionan o rechazan aún, amén de excelentes descripciones geográficas y certeros retratos concisos de escritores y políticos.

En la próxima te contaré más cosas de este poeta y narrador. Si encuentras la ocasión, saludos a las bellezas del Prado. ¡Salud, recuerdos y abrazos!

Salvador Estany i Bassa
Doctor en ciències de l'educació, UB.

Antoni ARGENT

EL VIATGE DE PRIMÀRIA A SECUNDÀRIA (I)

En Pere i la Marta són dos alumnes que estan cursant sisè de primària. El curs vinent faran primer d'ESO en un centre nou, desconegut, tot i que està situat al mateix municipi i l'han visitat un cop amb la resta de la classe. La primera impressió va ser positiva i això és molt important. Entre tots plegats hem de positivizar el canvi d'etapa malgrat pugui generar pors i neguits, sobretot, entre els pares i mares.

Durant els 6 cursos de primària han adquirit una base comuna que els ha permès assegurar el seu desenvolupament personal i social. Són uns nens, encara... El proper curs, ja a secundària, continuaran adquirint elements culturals, però també adquiriran una formació per a fer front als seus deures i exercir els seus drets com a ciutadans sense deixar de banda les seves obligacions. D'altra banda, s'hauran de preparar per accedir a la formació professional específica de grau mig o al batxillerat. Aquesta nova etapa que iniciaràn està formada per 4 cursos (dels dotze als setze anys, si no hi ha repetició). A més, amb l'inici d'aquesta nova etapa, s'aniran preparant per incorporar-se a la vida laboral. Ja no seran nens però tampoc adults. Els nostres protagonistes es trobaran amb uns canvis: En primer lloc, un nou edifici que comportarà, en la majoria dels casos, una nova organització de l'espai. Un edifici més gran, un canvi d'àmbit, coneixeran altres nens/es, faran nous amics/gues, tindran més professors, més i noves matèries... Cada cop més s'hauran d'acostumar a treballar en grup, fer deures cada dia de la setmana i, de mica en mica, veuran que s'hauran

d'esforçar molt més. En segon lloc, hauran de tenir en compte que a 6è eren els grans de l'escola i ara seran els petits de l'institut, tot i que si l'adaptació és l'adequada aquest sentiment desapareixerà a mesura que avanci el curs.

En tercer lloc, entraran en l'etapa coneguda com "adolescència", és a dir, la transició entre la infantesa i l'etapa adulta. És en aquest període en el qual s'inicia la maduració sexual i la higiene adquireix una major importància. A nivell personal, necessiten sentir-se socialment independents, però sense oblidar que no són persones adultes i que han de continuar tenint l'acompanyament i suport tant dels pares com dels professors. L'adolescència no significa que li hem de deixar "fer el que li doni la gana" només pel sol fet que es trobi en una etapa de rebel·lió o de desconcert. Hem de tenir molt clar que posar límits i dir no també educa.

Al meu parer, és en aquesta nova etapa on els pares han de ser més presents i han d'estar més atents en el seguiment del creixement dels seus fills, tant a nivell personal com acadèmic. En definitiva, perquè s'entengui a la primera, cal la implicació dels pares i no val dir que "ja són grans" perquè no ho són.

A més, s'ha de vigilar amb les noves amistats, ja que les influències negatives provoquen, en segons quins casos, que l'alumne es pensi que és gran i vulgui fer coses de persones adultes (que no vol dir que siguin necessàriament correctes o saludables) com per exemple fumar, prendre begudes alcohòliques o drogues.

Antoni Argent
Professor de Secundària
toniargent@yahoo.es